



Piulades de cultura popular
Josep Espunyès
 Edicions Salòria
 La Seu d'Urgell (2016)

Josep Espunyès és un autor ben conegut dels lectors d'aquesta revista. Poeta, escriptor, lingüista i home compromès amb el país i la seva llengua, ha estat guardonat amb els principals premis de les terres de Ponent, com ara les Talúries (1990) o el Valeri Serra i Boldú (2000). Josep Espunyès és autor d'una producció extensa i rigorosament elaborada, en la qual des-

taquen obres com els reculls poètics *Notes mínimes d'un paisatge* (1987), *Pa d'àngel* (1991) o *Alt Urgell, plany i passió* (1996). L'autor ha conreat també els estudis lingüístics en obres com *Dites, locucions i frases fetes* (2007) i els estudis de caire històric en *Trabucs i pedrenyals* (2002) o *Lluís Escaler, morir per Catalunya* (2008). La major part de la seva poesia va ser recollida en el volum *Obra poètica* (2012).

D'uns anys ençà la mirada de Josep Espunyès se centra en les terres pirinenques i, molt especialment, les de la part baixa de l'Alt Urgell i les de la part alta de la Noguera. Res del que culturalment parlant es mou en aquesta zona no li és aliè: la història, la llengua, les dites, les cançons, els motarrots, etc. En l'obra que comentem l'autor aporta un recull d'històries de bruixeria —tan vives fa uns anys i tan oblidades avui dia!—, mimologismes i llegendes que constitueixen una part important del nostre patrimoni cultural i que estaven a punt de perdre's en l'oblit. «Aquest recull [...] és fruit d'un treball de recerca oral [...]. Pinzellades de vida d'un món de segles que avui

desapareix tan de pressa com la neu de la muntanya pirinenca al bat del sol de primavera. Si he volgut capbussar-m'hi i descriure'l literàriament, és perquè no caigui del tot en l'oblit i transmetre'l a les generacions futures» —ens adverteix l'autor en els «Quatre mots» que encapçalen el llibre.

Certament, recuperar i preservar aquella antiga saviesa és una tasca noble i del tot necessària, una tasca que dignifica la contrada i el país i diu molt de l'autor i de la seva obra. Però si tot aquest treball s'ha fet, a més a més, amb el rigor i la qualitat literària que caracteritza aquest recull, el resultat no pot ser altre que un regal per als ulls dels lectors que vulguin passar una bona estona endinsant-se en el món màgic, enginyós i llegendari d'aquest nostre bocí de la geografia pirinenca.

La llengua és rica i fluida, caracteritzada per un savi i harmoniós equilibri entre la parla i els girs populars i la llengua estàndard. L'edició de Salòria és elegant i correcta, atractiva. Un excel·lent continent per a un contingut magnífic. ♦

MARCEL FITÉ



Poemes de capçalera
 Miquel Pujadó
 Editorial Barcanova
 Col·lecció «Tornaveu»
 Barcelona 2016

Editorial Barcanova ha publicat, dins la col·lecció «Tornaveu», el llibre *Poemes de capçalera*. L'obra aplega una mostra de la millor poesia catalana de tots els temps i inclou poetes de tot l'àmbit lingüístic. A més a més, el llibre inclou un CD

en el qual es musiquen algunes de les poesies incloses en l'obra. Fins aquí la descripció més o menys asèptica del llibre.

Arribats en aquest punt, algú es podria preguntar: deu ser una antologia de poesia catalana més, oi? Doncs no senyor; si algú s'ho pensa, va ben errat. Com que l'obra vessa de virtuts, passem a enumerar-les sense més dilació.

La primera i més destacada virtut, de la qual deriven les altres, és el seu autor: Miquel Pujadó. Estic convençut que poques persones al país posseeixen els seus coneixements enciclopèdics de literatura catalana, un català tan natural com genuí, i la seva gran capacitat divulgativa; de fet, aquesta obra n'és la millor prova. Els comentaris de presentació de cada poeta ajuden a entendre per què l'ha triat, aclareixen aspectes de la seva obra i la posen en context. La tria personalíssima de Miquel Pujadó fa que sigui una obra que tant es pot adreçar al lector habitual de poesia —que hi farà grans descobertes—

com als lectors que s'endinsen per primera vegada en aquest terreny, perquè el tast de gairebé un centenar de poetes i poesies no els deixarà indiferents: els enriquirà l'esperit, i per tant, la vida mateixa.

Però és que l'obra no s'acaba aquí; *Poemes de capçalera* inclou un CD simplement deliciós: es tracta d'una combinació de poesies recitades per alguns dels millors actors de l'escena d'avui (Josep Maria Pou, Joan Pera, Olga Suárez, Ferran Frauca, Mingo Ràfols, Toni Sevilla, Enric Majó, Jordi Boixaderas, Mario Gas, Victòria Pagès, Pep Ribas o Carles Canut) i d'un grapat de poemes musicats per Miquel Pujadó mateix.

Simplement que el lector no habitual de poesia arribi a acostar-s'hi i a sentir —com no pot ser d'una altra manera— la meitat del goig que hi he sentit jo, ja em donaria per ben pagat. Que les muses us acompanyin! ♦

FRANCESC SOLÀ